

Japonlar Çin cephelerini yardılar..

Hükûmetin alâka ve müdahalesini icap ettirecek bir vaziyet var!

Almanyadan çok mal alıyoruz, fakat hiç satamıyoruz — istediğimiz muvazene bulmak için mübadele yoluna girmekten başka çare yoktur — Almanya bize cayır cayır mal satarken, bizim milyonlar kıymetindeki tütünlerimiz orada çürüyor — vaziyet, hükûmetin alaka ve müdahalesini icap ettirecek kadar mühimdir

Günün en büyük meselesi harice mal satmaktır. Her memlekette aynı zaruret hâkimdir ve her memleket malını satmak için her fırsattan, her imkândan istifadeye çalışıyor. Bütçe müvazenesine, tediye müvazenesine, nihayet ticarî ve iktisadî müvazeneye başka yoldan varılmaz.

Bazı memleketler var ki, vaktile oraya olan ihracatımızın yekünü mühim bir miktar bulurken, bugün nisbetsiz ve biraz da sebepsiz surette değişmiştir. Bu memleketlerden biri ve en mühimmi Almanyadır.

Harici ticaretimiz mevzuunda Almanya'nın büyük ehemmiyeti vardır. Çünkü ithalâtımızın çoğu bu memlekettendir. Neşrolunan son bir istatistiğe göre 1930 senesinde Almanya'nın bize ithalâtı 27 milyon lira idi. Buna mukabil Almanya'ya olan ihracatımız 19 milyon olmuştur. 1931 sene sine gelince bu vaziyet daha ziyade aleyhimizdedir. Almanya'nın bize sattığı malların kıymeti yine 27 milyon olduğu halde bizim sattığımız malların yekünü 13 milyonu geçmemiştir.

Almanya'daki haleti ruhiye ve bazı tahdidi tedbirlere bakalırsa, 1932 senesinin bizim için daha müsait olduğunu farzetmeğe mahal yoktur. Şunu da ilâve edelim ki, Almanya'ya gönderdiğimiz malların bir kısmı oraya transit olarak girmiş, bir müddet sonra; başka yerlere sevk edildiği için bedelleri başkaları tarafından ödenmiştir. Halbuki Almanların bize gönderdiği malların hepsi de Türkiye'de kalmış, milli servet ten ödenmiştir. Dahası var: Almanyaya satılmak üzere sevk edilen ve istatistiklerimizde satılmış gibi görünen bazı mallar daha var ki, bunlar da halile orada satılmamış duruyor. İhracat eşyamızın mühim kısmını mahsulâtı arziye teşkil ettiği için bunların içinde bozulmuş yüz tutmuş olanları da vardır. Bu hale karşı daha fazla lâkayt kalmak doğru olmaz.

Düşünelim ki birçok hükümetler; kontenjan usulünü yalnız muayyen emteaya göre değil, memleketlere göre tatbik ediyorlar. Biz ise muhtaç olduğumuz ithalâtı; rast gele yerden alıyoruz. Almanya'da hükümet cephesini bilmiyoruz. Fakat bazı müesseseler var ki, Türk mallarını satın almakta çok nazlı davranıyorlar. Biz ise Alman malını tercih edip duruyoruz. Bile bile niçin zarara katlanmalı? Bu işlerde mübadele taktikine gitmek zaruridir.

Bu zarureti yine Almanlar her kesten ziyade takdir ederler. Ticaret müvazenesine ne kadar ehemmiyet verilmek lâzım geleceğini bizden iyi bilirler. Misal mi istiyorsunuz? İşte Almanya'da senelerden beri bekliyen tütünlerimiz var ki bir türlü satılmıyor.

Bunun sebebi mutlaka fiatların yükseldiği, cinsin fenalığı değildir. Belki alıcıların böyle bir mecburiyet ve zaruret duymamalarıdır. Düşünmek lâzım ki, bu tütünlerin bir müddet sonra çürümesi, ve ya daha fazla kıymetten düşmesi memleketin birkaç tacirini tamamen mahvedebilir; bazı müesseselerimizi zarara uğratabilir. Öyle müstesna iktisadî bir devir yaşıyoruz ki, bu zararları hususi ve şahsî telâki edemeyiz. Kanaat itibarile hangi sistem ve prensipe taraf tarf olursak olalım; bu zararların nihayet milli servete dokunacağını unutmaya imkân yoktur. O halde Almanya'dan aldığımız mallara mukabil ona aynı miktarda veya ona yakın bir nisbette mal satmak imkânlarını aramalıyız.

Eğer iktisadî ve ticarî teşkilâtımız noksanından dolayı bu vazifeyi ifrat ve müesseseler başaramıyorsa, lâzımdır ki hükümet bununla alâkadar olsun, milli serveti korumak hususunda şimdiye kadar sarfettiği meşkûr mesaisine bir eser daha ilâve etsin.

Siirt Meb'usu
MAHMUT

Piyango yasağını Teklif

Celâl Nuri B. Meclise bir lâyiha verdi

ANKARA, 25 (Telefon) — Tekirdağ meb'usu Celâl Nuri B. gıda mevzuatı hakkında piyango yasağını meclise teklif etmiştir. Bu teklifin birinci maddesine göre çikolata, pisküvi ve sair her nevi gıda mevaddı yapan ve satanlar bunların muhtevî oldukları paket, kutu, kap, zarf ve sairinin içine ikramiye bonusu ve meccani piyango numaraları koyamayacaklardır. Buna mütecasir olan fabrikatörler ve satıcılar yüz liradan bin liraya kadar para cezasına çarptırılacaklar ve malları

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Japon siperlerinden ileriye atılış...

Japonlar nihayet Çin cephesini yardılar!

Çinliler Japonların şiddetli topçu ateşi altında ricat ediyorlar

40 tayıre Çin mevzilerini dövdü

ŞANGHAY, 25 A.A. — Kiang - Wan cephesindeki Çinlilerle Japonlar arasında şimdiye kadar görülmeyen derecede naümidane bir harp başlamış ve hâlâ devam etmekte bulunmaktadır.

Japon menabından verilen haberlere göre Kiang - Wan'ın 2 mil şimali garbisindeki Miao - Hong - Chen'de Çin mevzileri yarılmıştır. Japonlar ellerinde bulunan her türlü harp vesaitini istimal etmekte ve Çinlilerin tahşidat askeriyeleri de hali hazırda Mançurideki mücadelelerin en büyük temerküzü halini irae eylemektedir. Japon topçularının ateşi Miao - Hong - Chen köyünü yakmış

40 Japon tayıresi Kiang - Wan köyü etrafındaki ve bu köyle yanmış olan köy arasındaki bütün Çin mevzilerini bombardıman etmiştir. Dün öğle vakti Japon topçuları ricat eden Çinlileri kalbura çeviren Japon piyadeleri de bir kilometreden fazla ilerlemişlerdir. Maamafih Çinliler Kiang - Wan'a karşı yapılan bütün Japon taarruzlarına mu-

kavemet etmekte ve hâlâ mezkûr mahalli terketmemektedir.

Japonlar çevirme hareketi yapıyorlar

ŞANGHAY, 25 A.A. — Japon tayıreleri, ricat etmekte olan Çin kuvvetlerini mitralyöz ateşile takip etmektedir.

Japon kuvvetleri Çin hattını yarıktan sonra Kiang - Wan'daki Çin mevzilerini tehdit eden ve mezkûr mahallin 3 mil garbinde bulunan Tas Hang etrafında bir çevirme hareketi yapmaktadır.

Boykotaj Amerika ile harbe sebebiyet verebilir

TOKİO, 25 A.A. — Japonya'nın Cemiyeti Akvam tarafından vuku bulan müracaata vermiş olduğu cevap bütün memleketler tarafından tasvip edilmektedir.

Gazeteler, Japonya'ya karşı iktisadî bir hareket icrasının behemehal bir harbe sebebiyetvereceğini ve böy

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Beyoğlu belediye dairesinde nikâh kıyılırken...

Ml. Anita Grew'ün dün nikâhı kıyıldı

Muhiddin B. yeni evlilere şehir namına iki halı hediye etti

Türk kanunu medenisi mucu bince nikâhlarının aktedileceğini yazdığımız M. Grew'in kerimesi Mel. Anita Grew ile Amerika'nın Peşte sefaretî kâtiplerinden M. Robert English in aktileri dün Beyoğlu kaymaklığında kaymakam Sedat Bey tarafından icra edilmiştir. Nikâh merasiminin sade ve tekkellüften âzade bir surette yapılması arzu edildiğinden, nikâh salonuna gidilmemiş, Sedat Beyin bürosu ile yanındaki salon merasime tahsis edilmiştir. Aktitte Mel. Anita Grew'in şahitliğini vali Muhittin Bey ve M. Robert English'in şahitliğini de İngiliz sefiri Sir Jorj

Klark ifa etmişlerdir. Saat iki buçukta yeni evliler, M. ve Madam Grew ve sefaret erkânı, İngiliz sefiri Sir Jorj Klark, Yunan sefiri M. Polihronyadis ve Amerika konsolosu M. Allen ve refikaları, viskonsul M. Berry kaymakamlık dairesine gelmişler ve Vali Muhittin Bey ile Sedat Bey taraflarından karışılmışlardır. Merasimde Vali Beyin refikaları Hanımefendi ile gazeteciler de hazır bulunmuşlardır. Mutat merasim iera edilmek için Sedat Bey salonun ortasına vaziedilen masanın başına geçmiş, Mel. Grew sağda, M. English te solda ahzi mevki

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Gazi Hz.

Reisicumhur Hz. dün Dolmabahçe sarayındaki dairelerinde meşgul olmuşlar ve bir tarafa çıkmamışlardır.

Maarif Vekili gitti

Ecnebi mekteplerdeki Türkçe dersler meselesi halledildi

Maarif vekili Esat B. ecnebi mekteplerdeki Türkçe dersler meselesi hakkındaki tetkik raporumu da beraberinde götürmüştür. Vaziyetin bir suitehüm olduğu anlaşılmıştır. Türkçe, tarih, coğrafya, yurt bilgisi derslerinin programı ve muallim kadrosu sânen evvelki gibidir. Değişmiş hiç bir nokta yoktur. Binaenaleyh açılta tek muallim kalmıyacaktır.

Esat Bey

Esat Beyin Ankara'ya avdetini müteakip, vekalet bu mekteplere ikinci bir tamim göndererek vaziyette hiç bir değişiklik olmadığını bildirecektir.

Maarif vekili dün sabah Darülfünuna giderek bir müddet meşgul olmuş ve Muammer Raşit Beyle, M. Malche ile görüşmüştür.

Esat B. şimdiye kadar yaptığı ve bu ders senesi nihayetine kadar bitireceği tetkikleri netayicini havi hükümete rapor verecektir. Aldığımız malûmata göre, Vekil B. İstanbul, İzmir, Konya'yı irfan noktai nazardan kuvvetli bulmuştur. Ankara'da da kuvvetli bir irfan merkezi halinde bulunmaktadır. Vekil B. Ankara'da ikinci bir lise tesisini muvafık görmüştür. Şimdiki Ankara Lisesinde 900 talebe vardır. Vekil B. Antalya, Mersin, Gazi Antep, Kars, Artvin'de mükemmel birer Türk kolleji vücade getirilmesi ve bu kollejlere lisan tedrisatına ehemmiyet verilmesi lüzumuna kani olmuştur.

Tevkifat Yoktur

Komünistlikle alâkadar kimse tutulmadı

Dünkü Son Posta gazetesi İzmirde tevkiif edilen komünistler ile alâkadar olarak şehrimizde de sekiz komünistin tutulduğunu yazmıştır.

Ali Rıza Bey

Bunların arasında Bursalı Emin isiminde birinin de bulunduğu yazılmıştır. Dün bir muharririmiz şu tahkikatı yapmıştır: İzmir zabıtası, evvelce de yazıldığı gibi, buraya bazı isimler bildirmiştir. Ancak bu isimlerin İzmirdeki iş ile alâkası görülmemiş ve hiç bir tevki-fat yapılmamıştır. Bu tevki-fat işini gerek Vali muavini Fazl ve gerek Polis müdürü Ali Rıza Beyler kat'î surette tekizp etmişlerdir.

Vilâyette toplanan tetkik komisyonu

Tetkik komisyonu dün akşam kararını verdi!

Komisyon Alpulu şirketi ve bayileri hakkında müspet karar verdi..

Tahkikat raporu cumartesi günü Vilâyetten müddeiumumiliğe verilecek

Şeker fiatlarındaki sebepsiz yükselmenin esbabını ve bunun mes'ullerini tetkike memur komisyon dün vazifesini kısmen ikmal etmiştir.

Komisyon dün sabahdan akşama kadar ictima etmiş ve akşam saat beşte ikmal ettiği kısım hakkındaki raporunu Vilâyet makamına tevdi etmiştir.

Üç gün zarfında mesaisini ikmal etmek mecburiyetinde olan komisyon bu üç gün zarfında ilk tetkikatını Alpulu şeker şirketi ve bayileri hakkında yapmış ve müsbet karar vermiştir. Ticaret müdürlüğünün verdiği diğer serbest ticaretanelerden 19 u hakkında da tetkikatını ilerletmekte beraber bu husustaki tetkikatını cumartesi veya pazar günü ikmal edebilecektir. Bu husustaki evrak bilcümle vesnikle beraber

Müddei umumilik makamına verilecektir.

Ticaret müdürlüğü malûmat istedi
Ticaret müdürlüğü şeker fiatlarındaki gayri tabii yükselişe küçük esnaf ve bakkalları da alâkadar gördüğünden daha sıkı temas olması itibarile Belediye iktisat müdürlüğünden bu hususta malûmat istemiştir.

kahve fiatlarını tetkik edecek komisyon
Kahve fiatının yükselmesi sebeplerini tetkik edecek komisyon henüz teşekkül etmemiştir.

Benzin fiatları
Benzin ve petrol fiatlarındaki gayri tabii ve sebepsiz yükselişin sebepleri Ticaret müdürlüğünce tetkik edilmektedir.

İzmirde satışlar bin gün mü sürecek?

Gayri mübadiller emlak satışının bataatinden şikâyet ediyorlar

Bir iddia ve bir ihtilâfı Şurayı Devlet tetkik edecek

Gayri mübadiller, İzmir'deki Yunan emlakının müzayedeleri pek batı gittiğinden bahisle cemiyetlerine mütemadiyen şikâyet etmektedirler. Vasatî surette, haftada müzayedeye altı bina çıkarılmakta, müddet olarak 20 gün konulmaktadır. Bu 20 günün hitamında da, itirazlar, had-dilâyikini bulmamak gibi sebeplerden müzayedeye işleri müzminleşmektedir. Gayri mübadillerin bir şikâyetleri de, müzayedeye çıkarılan emlak hakiki kıymetlerinden birkaç misli fazla kıymet takdir edildiği iddialarına istinat etmektedir.

Gayri mübadiller, bundan sonra kendilerine verilecek bonoların faizli ve vadeli olması için hükümete müracaat etmişlerdir. Karşılık olmadıktan, hükümetin bu tasarruf zamanında bono faizleri için bütçede

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Iran manzaralarından: Tahranda Kaçar Villası. Üçüncü mektup bugün 7 ınci sahifemizde..

SİNEMA ALEMİ

Prens Geceleri filminde Harry Liedtke

Bu haftanın filmleri

Elhamra — (Kongre Eğleniyor) Fransızca sözlü (geçen çarşambadan beri)

Artistik — (Madam Döbari) İngilizce sözlü (cumartesiinden beri)

Opera (Hayatı İsa) sesli film (İkinci gösteriş)

Melek — (Ağızdan değil) Fransızca operet (çarşambadan beri)

Glorya — (Prens geceleri) Almanca operet (cumartesiinden itibaren)

Majik — (Hicran) Almanca sözlü (Perşembeden beri)

Elhamra'da

Kongre eğleniyor
[Fransızca]

Oynayan sanatçılar:
Henri Garat, Pierre Magni-

Hicran filminde Hans Heinrich
v. Von Twardowski

ei, Lilian Harwey, Armand Bernard

Geçen hafta Melek ve Elhamra sinemalarında gösterilmeye başlanmış olan (Kongre Eğleniyor) filmi bu hafta Elhamrada da devam ediyor. Önümüzdeki çarşamba gününe kadar sürecektir. Film eğlenceli ve

Prens Geceleri filminde Otto Walburg

dan öptürmem) densesydi, çok daha iyi olurdu..

Film iyi çevrilmiştir. Esasen sanatçıların ekserisi beş sene evvel bu opereti ilk sahneye koyanlardır.

Nicolas Rimski iyi bir Amerikalıdır... Biraz daha genç görünse fena olmazdı...

Sesler güzel ve ses zaptı iyidir. Lâkin nedense bu filmin ilk gösterildiği akşam (Melek) teki operatör ses ayarını pek kısmış idi. Ekseri mükâlemeleri ancak türkçe yazıların yardımıyle anlıyorduk. Bilhassa hem

lünç sahneler görüyoruz.. Ufak bir rolü olmasına rağmen Madeleine Guetty çok eğlencelidir.

Glorya'da

Perensin geceleri
[Almanca]

Oynayanlar:
Otto Walburg, Nora Gregor, Harry Liedtke,

Film Alman filmidir. Artistler Almandır. Film de Almanca

Prens Geceleri filminde Nora Gregor

prensle tanışıyor ve kocasında intikam alıyor.

Majik'te

Hicran [Almanca]

Oynayanlar:
Gustave Fröhlich, Dita Parlo.

Bu film elim bir faciadır. Çoktan beri İstanbul piyasasında görmediğimiz kadar elimdir. Filmde elem ve hüznün havası gayet muvaffakiyetle verilmiştir. Artistler mükemmeldir. Yal

Ağızdan Öpme filminde Alice Tissot ve Nikolas Rimski

muzika, hem de mükâleme olan parçalarda sesi kuvvetli vermek zarureti vardır.

Sahne tertibatı, elbise ve dekorlar iyidir. Film eğlenceli ve muvaffaktır.

Mevzuu basittir. Bir Amerikalı vaktile bir Fransız kadını evlenmiş ama izdivacı resmen kaydettirmemiş. Sonra Fransız kadını başka birle evlenmiş. A merikalı tesadüfen Avrupaya geliyor ve karısının ikinci koca sile bir iş yapmak için temasa geçiyor.. Bütün iş buradadır. Entrikalar tevali ettikçe gü-

dir. Harry Liedtke bildiğimiz gibi şen, neş'eli oynamaktadır. Dekorlar, balo hayatı, sarhoşluk sahneleri iyidir.

Nora Gregor neş'eli bir kızdır. İyi oynuyor. Film heyeti umumiyetle hareketli ve caziptir. Mevzuu:

Yedi senedir evli olan bir erkek bir gün bir imzasız mektup ve iki davetiye ile bir baloya çağırılıyor.. O baloda bir genç mektepli kıza buluşuyor. Geceyi beraber geçiriyorlar, karısı da bunu görüyor. O da bir

nız mevzuu belki biraz cür'etkâranedir. Bu cür'etin pek ileriye götürülmüş olduğunu filmi görenler tasdik ederler. Meşhur Alman artisti Fröhlich bu filmde pek muvaffak olmuştur. Film kuvvetli bir filmidir.

Mevzuu:

Bir tayyareci sevdiği bir kadınla evleniyor.. Daha balayı seyahatine çıkmadan evvel bir makine tecrübesi için tayyareye biniyor, bir kaza oluyor ve düşüyor..

Felâket... Yeni koca götürmüştür. Bundan başka kocalık

Madame Dubary filminde Norma Talmag

vazifesini yapamamak elemile müteellimdir. Birkaç sene sonra kötürüm kocanın kardeşi geliyor. Evde neş'e ve şetaret başlıyor.. Başlıyor amma bu yeni gelen (Walter) kardeşinin karı sile seviyor. Facia burada başlıyor. Manzara şu:

Evde bir ana var. İki kardeş var.. Kardeşin birisi evli ve kötürüm. Diğeri genç güzel. Bu kötürüm kardeşinin karısını seviyor. Ana ve genç kadının kız kardeşi işi keşfediyorlar.. Müşkül vaziyet. Bu kördüğüm nasıl çözülebilir... Kötürüm ölüyor. Yahut öldürülüyor..

Bu film ciddi bir psikoloji etüdüdür..

Sinema haberleri

* Nevyork'ta sırf çocuklara mahsus olmak ve çocuk filmleri göstermek üzere, 300 kişilik bir sinema açılmıştır.

* Fransızların meşhur halk şarkıcısı Mayol bir film çevirmektedir.

* Fransa'da da sinema yıldızlarının haftalıkları tenzil edilecektir.

* Kutuplardaki gece güneşinin pek azametli bir manzara irae ettiği ni söylerler. Geçen ay bu manzarayı filme almak üzere sinemacılar Kanada'nın şimaline gitmişlerdir.

* Metro Goldwin şirketi Norma Shearer'in mukavelesini tecdit etmiştir.

* Mary Pickford sinemaya avdet etmeye karar vermiştir. Bir senaryo aramaktadır.

* Amerikada Greta Garbo yerine sadece Garbo denilmesine karar verilmiştir.

* Maruf bestekâr Oskar Stranss Paramuntla mukavelesi bittiği için Hollywood'dan Avru paya avdet edecektir.

* Pola Negri'yi sabık kocası Prens M. Divani mahkemeye vermiştir. Prens eski karısından iki buçuk milyon zarar ve ziyan istemektedir.

* Sabık dünya boks şampiyonu George Carpentier ile Şarlonun eski karısı Lita Grey birlikte Amerikanın başlıca müzik hol sahneleri arasında turneye çıkmışlardır.

* Marguerite Knopp isminde bir Alman artistini bazılarının yeni Greta Garbo olarak tavsif etmektedirler.

* İna Claire müttehit artistlerle beş senelik bir mukavele imzalamış ve Londradan Hollywood'a hareket etmiştir.

* Juliette Compton ve Irene Lilyan Toshman Riche'in takma kirpik kullandıkları temin ediliyor.

* İngilterede yeni bir sinema firması teşekkül etmiştir. Bu firmamın başında hükümet adamlarından Amerye vardır. İlk film Şarkı Afrikadaki İngiliz müstemlekelerinde çevrilecek ve dört buçuk milyon franga

Kundura koleksiyonu

Leuis Stone kundura koleksiyonu yapmağa çok meraklıdır.

Dügmeli kunduraların moda olduğu 1905 senesine kadar gelip geçen modalara ait binlerce kundura koleksiyonunda durmaktadır.

Bu koleksiyon aynı zamanda artistin de işine yaramaktadır. Zira rol icabı hangi çeşit kundurayı arzu ederse, hemen alıp ayağına geçirmektedir.

Güneşten yanarlar

Amerika'da, Kaliforniya'da güneşten yanmış vücutler müsabakası yapılmıştır. Çünkü Kaliforniya'da senenin her ayında ılık bir güneş vardır. Müsabakayı Loretta Young ile Joan Crauford kazanmışlardır.

Bir İngiliz lordu
Artistle evleniyor

İngiliz sarayı allak bullak.. Çünkü Duc de Devonhire'in genç oğlu Lord Charles Cavendish babasına bir sinema artisti ile evlenmeye karar verdiğini bildirmiş. Bu genç Amerika'nın sahne yıldızlarından ve sesli filmde de bir çok muvaffakiyetler kazanan Adele Astaire isiminde ki artistini seçmiştir. Artist otuz üç yaşındadır, halbuki genç Lord daha yirmi beşindedir. Adele'i Amerika'ya yaptığı son bir seyahatte görüşmüş, anası babası Lordu filkrinden

Adele Astaire

çaydırmak için hayli uğraşmışlar, fakat bir türlü muvaffak olamamışlar..

Düğün yakında yapılacaktır. Kral resmen bu işe müdahale etmemiştir. Fakat sarayın yüksek mensuplarından bir zat vastasiyle genç Lord nezdinde teşebbüste bulunmasını emrederceği zannediliyor.

Lord sadece bir şeye muvaffak etmiştir. Adele bu son haftalarda Paris'te bir muzik holde çıplak oynamak için angajman almıştır. Lord bu angajmanı feshedeceğini vadetmiştir. Maamafih Lord yakında bu izdivacın önüne geçileceği kanaatinde.

Hem artist, hem
muharrir

Bebe Daniels yalnız film çevirmiyor ve sahneye çıkıyor. Aynı zamanda yazar. Geçenlerde beraber oynadığı iki komik için bir senaryo yazmış ve komikler senaryoyu son derece beğenmişlerdir. Bebe Daniels senaryosunun parasını pesinen almış

